

Республиканын күрүө филармониянын артистери Кызыл хоорайга ойнаарын болгаш концерт программанын белеткөөрүн дооскан районнарже айттылышкан.

Тоора-Хемден эгелаш Тожу районун суураарына концерт көргүзөр аныктар ача медега хире болур. Олар оон эш келген, Бий-Хем районга ойноп баарлар.

О. ОХЕМЧИК.

О. ОХЕМЧИК.

МАКТАЛДЫГ МАЛЧЫН

Бай-Тайга сыннарынчың чиге баарында дөңнөриң аразы кыза сайыр бажына машинаы «бураш» тургукан. Машинаың бардыммас боорга багаш, кылашгажыр уурга таварыштыыс.

Хевистиң ээлери шылгараан. Бо чылын нязь айны 5-тен 10-га чедир Сибирь зонаынын хостуг хурше шудле маргылаам бистиң республиканын наймысалыгы болуп артерин билр болгай бис.

РЕДАКЦИЈАНЫН АДРЕЗИ. БЫМАЛ. ШЕТИНКИН-КРАМЧЕЧКО КУДУМЧУУ, БАЖЫН № 3. ТЕЛЕФОНАРЫ: Редакторун 24-63, редакторун оракчыларынын 35-24, пропаганда кылдынын 23-54, харысагалык секретарынын 23-35, партияны амьдалар кылдынын 37-13, култура кылдынын 23-54, кыза ахылдыгы кылдынын 21-47, улугур кылдынын 22-64, чагаа кылдынын 41-27, информатика база совет тургузуг кылдынын 20-60, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 27-41. Солун келбей барганда 32-75 телефончо долгаар.

Бая-Хем районун ажалышчылары тоску беш чылын ийгай чылында бедик көдүрүшкүнүг, тура-сорукут ажаллап турарлар. Көдөниң ажалышчыларын мурнузда чугула соруша ынак Төроон чуртувус—ССРЭ-нин 50 тылын төлөттиг уткүрүт. Ажалышчылар ортузунда социалык-тиг чарын, бүгү ажал-херектер оңче утганган.

Районун култура албан черлери төгүлүг улуг юбилейге уткүрүт боттарынын ажалы таарыштыр тургускан. Бөгүн оларын ажалында чугула чүүл көдөниң бот-тыныгыр уран чүүл көрүдөинге белеткеп. Көрүдөгө белеткеп канчаар чоруп турарынын дугайында районда оргкомитет даргазы, СЭКП райкомунун ийги секретары Ш-Б. Х. Серодар-биле бистиң корреспондентивистиң беседаын моон адаанда парладыыс.

Көрүдөгө хамаарыштыр кандай организацияг хемчеглер алдынганыл? Көрүдөингег негеделери-биле таньжылганы организастаан. Районун идеология ажалышчыларынын хуралында ССРЭ-нин 50 тылында белеткеп дугайында чугалашкан. Ажалыч чоннарың комитетиг кижиздилтези ажил хемчеглери ажаллап

КЫЗЫЛ-МАЖАЛЫН. Белеткеп эки болган тудум, бот-тыныгыр уран чүүлүн көргүзүргө бедик шынарлыг болур Барын-Хемчик районун «Большевик» колхозун бот-тыныгыр артистери эки билр.

Совет Эвилелинин ам болур юбилейг байырлагына турсакпадыр республика көрүдөинге эржи-Барыктын ажалышчылары улуг сонугураал-биле белеткенип турарлар. Агитквартираларын уран чүүл көрүдөлеринден шилтигенине кижилер ам район көрүдөинге белеткеп ажалыларын чоруда берген. Колхозтун ишти ыры бөлүүнө ам 50 кизи

ДЕТКИП ТУР МЕН

Бо айнын 15-те үнгөн «Правда» солунда «Правданын» корреспондентиси О. Маттин ССРЭ-нин дэди болгаш ортук тускай өрөдилте министр эш В. Елотиенден дэди өрөдилте черлеринге хулэди алдырышчы чаа дүрүмөриңге хамаарыштыр гайдыл-бир-яңыларын кылды боориниң дугайында дилэште харым беседаын парлам болду.

Ук тайлабыр беседаын сөгкүмнүн ханымышкыны-биле билди, сонугурап, номучу таныштым. Питерьюе кончук солун болду. Чүге дэрге чүүлү алышкым, оон түнеллериниң дугайында хулэди алышкынын күрүө комиссиянын чамлык кезикчүлүгүнүн саяал-опаларын «Шы» болгаш «Туринская правда» солуннарга эвэш аяс парлап тургангын сактып олурдум. Дениэр чүве бар чорду. Шынап-ла күрүөниң хулэди алыр комиссиянын ажалында нарын айтырылгар бар турганын ук чүүлдерге бижигилээн болгай. (Чижээ, Саая Хеймер-өөл (Пединститут).

Нычангаш бо нарын айтырылгарын чөптүг интилардэринге чаа дүрүмчөр улуг ийги болгай деп чүгөте читкенич чок. Дэди өрөдилте черлеринге белеткенип турарынын хулэди алышында дугайында ийи кол чүүл ойнаал айттынганын. Кокурстун шилте медектеринге: 1) ортук өрөдилте черин дооскан дугайында документизе бар демлектеринг арметиктиг ортук үнелел тывары, оу өрөини көөрү; 2) Кирип турар факултетинин айды-биле дузаага чөгүтүр артериниң кол болгаш чок аяс деп ийи баяуке ханы шилте болганын, оон шын аяланып дугайында тайлыбыр ханы утсалыг болгаш практиктиг дуалыг деп билди.

Чүге дэрге чамлык таварылгаларда, чижээлээрге, тех- раа үнгөн. Шупту дэди категориядагы хевистиң ээлери шылгараан. Илангыя эң чип дөңгө (52 кг) болгаш чип дөңгө (68 кг) шүлгөп Александр Кундан биле Вячеслав Баратонуг оларын хуржирин сөрүкчүлөр магалан. Бо маргыдаага хурештин эң эки техникалык көргүскени дэди Кара-Тонугта тускай шалвалды тывыскап. Кунданын хурешинде база эки чаа дөңгө

Көдээниң бот-тыныгыр уран чүүл көрүлгөзи

БЕДИК ДЕҢНЕЛГЕ ЭРТТИРЕР

кылат. Көсүк агитация талаа-биле эң эки дериттинген суур, клуб, кызыл-булу дэди конкурсту чарлаан. Оон түр-пелин аялорда үндүр. Ажалыч чоннарың эстетиктиг кижиздилтези экижидеринче утганган хемчеглер база хэй. Язы-бүрү көрүдөлөр, конкурстар, делегелер чонун чогадыкчы идеякени илередиң тывар, оу улам сайырадырынга дузалаар.

Оргкомитеттин ажал панын тургускан. Районун бот-тыныгыр уран чүүл көрүдөиниң негеделери ажаллап кылган бадылаан. Оргкомитет кезигүнерин тус-түс ажал-агылларда быжылаан. Олар хамаарышкан черлеринг бот-тузаның чедирип турар. Районун Култура бажымын болгаш Сарыг-Септин музыка школынын специалистери репертур тургузар, шилдир дэш өскө-даа чүүлөргө

Республиканың чер болганында

киржиң турар. Язы-бүрү жарларга белеткеп турар концерттери чоңа көргүзүп эгелээн. Уран чүүл көрүдөинге белеткелер од ышкан «Барлык» совхозтун Акен-Барлык, «Шекспэр» совхозтун Бичетей салбырларында база эки чоруп турар.

«ВН» совхозтун бот-тыныгыр уран чүүл бөлүмү Култура бажымынын директору эш Олар-өөл биле баянист Мартый-өөл оларын башталгазы-биле район көрүдөинге белеткенип, негедэла

ул бээр апаар деп өөрүп олурдум. Мен чүгө специалист белеткөөриниң дугайында улуг сатыш салыр деп бодалап дашкаар мен. Чаа дүрүмчөриң кол соругазы — бүгү талаа-биле кижизитинген салгалы быжылары, хуун болгаар чоруктан уштунары — ал деп билдим.

Партия, чакаткы бо ханы утсалыг, практиктиг сатыш салымышкы бистен, башкылардан, школадан негеделериниң база улгаттырып турар деп чүвени болуп олурдум. Чүге дэрге, бир таа институт кирер кижилең бүгү тала-биле белеткедиң чыаак, хэй-ниити неген турар болганда школадан, башкыдан база индиги кызыл белеткеди өрөникчиге бөзүрн бүгү чон негээр апаар. Бо негедени хандырып турар арга — башкынын бүгү талаагы белеткенинде (материалдыг, техниктиг бадалан аныла).

Башкынын кол соругазы чүл дэрге (хэй-ниитиниң база) бистен аныак өскөникиске, школачыларыска кижиниң ниити културалынын дөңгө-лөңгө чонун негедээн улугулы турар-чыр деп чүвени билдинирип, ынаар утганган чөптүг, практиктиг ажаллар чорудуп, оларга дузалаары өз болур-дур.

Бо чүгөүзү документ бооза бистен үегиңиң негеделериңге шынап-ла дугуп турар документ. Оон ханы утказынын ужур-чөвүн, бистин ниитилеңин бэулууг аяс чөптүн, туманечи ажал-чорудулагалынын аныак салгалы ханы, чөп, дөңгөн-биле тайлыбырлаада өскүл-дир деп бөдүмүнү күзө-лимни илереттиң.

Хамаарышкан дузаны чедирип келген. — Бирги ээчеге агелээринге чедир эвэш хуусаа аркан. Тус-түс коллективтерде байлал кандыгыл? — Бирги ээчеге районда 12 коллективтиг киржир. Оларын өң көргүзүр графигин бадылаан. Тус-түс суураалар белеткеп чоруп турар. Суурааларда актибажынар араанын концерттери элэң чедириниң аркан. Оларын көргүзүп колдууза март сөз таварыштыр түнелеттинген. «Совет Тыва», «Кызыл туку» «Бурнугаар» совхозтарда, «Тиндэте» колхозта болгаш өскө-даа ажал-агылларда көрүдөгө белеткеп багай өвөс. Амгы үеде тус-түс коллективтериниң концерттер солчуланын организация Арга-дуржуга солчулгалыны ол дузалап болуру чугаажок. «Совет

Тыва» совхозтун бот-тыныгыр артистери көжаларында өң көргүзүп чоруп турар. Районун Култура бажыны көрүдөгө ишеклейиг белеткенип турар. Бурен-Бай-Хаак суурда белеткеп ажаллар кышкак чоруп турарын айтыры чугула.

— Материалдыг база, кадрлар дугайында чүүл чугаллап болуру? — Районун култура албан черлеринин боозаы эки деп демдеген чаа клубтар, Култура бажынары туттуңган. Бо чылын каптал сентеле чорудар култура өзалганы чок. Олар ыш, хөмүр-даш дүжүрениң аяуска чедир дөзөр соруга салдыган.

Култура албан черлеринин музыка болгаш өскө-даа херекселер-биле хандырылганы багай аяс. Тускай өртемниг

кадрлар айтыры районда үеи шилтирлеттинмейн турар. Тускай өртемниг кадрлар кончук эвэш, колдуунда интуит-асти-практиктер ажаллап турар. Ук айтырың республиканын Култура министрествозу өөрөнип көөрү чугула.

Районда алы култура бажыны, 10 кедо клуб, 12 библиотека бар. Оларын чөвүлдеринде 200 ажыг активчилер киржиң турар. Оон иштинде коммунистер болгаш комсомолчулар 70 хуузу бооп турар. Сарыг-Септин музыка школынын директору эш Нычангаш, Култура бажымынын директору эш Харченко, Шынында болгаш Сут-Батында клуб аргелекчилери Сарвина, Балчыи-өөл оларын өзалап демдеген болур.

Бирги ээчеге чедир каш-ла хонук аркан. Иччангаш көрүдөгө белеткеди докталам чорудуп, репертуриниң идеялыг утка-шынарлыгы сатыш салыры тус-түс оргкомитеттерин, ажал-агылларда партия организациаларын чүгөүл соругазы. Сыгыт, хөмөй дэш өскө-даа чамлык хевирлер бо райондан моон мурунда көрүдөлөргө барык чөк боон турганын билр бис. Оргкомитет ук айтырыңы өөрөнип көрөң, толгай хемчеглериң алыр деп турар.

тин концерт көргүзүлгө өртүк артылаан. Самагалдай ортук школынын башкылар коллективиниң, район эмнеделелиниң, райүксомунун иштики херектер кылдынын, комсомол райкомунун бот-тыныгыр уран чүүл бөлүмчөриң боттарынын белеткелерин көзөңүр ажалышчыларынг концерт көргүзөрениң арганы-биле күштелериң турарлар.

Илангыя Самагалдай ортук школынын башылары «Чогураа» колхозка, райүксомунун иштики херектер кылдынын бот-тыныгыр уран чүүл коллективин, «Ак-Эрик» колхозка барып концерттер көргүзөрүн паял баугаар эгелээн.

Район төвүндө 4 коллектив-и» совхозтун Сүш салбырында база эки чоруп турар. Иччангаш-даа ол совхозтун Сеерлик салбырында, «Кызыл талаачын» колхозтун Билетил фермазында уран чүүл бөлүмчөриң көрүдөлөргө кышкак белеткенип турар.

САМАГАЛДАЙ. Көдээни бот-тыныгыр уран чүүлүнүң республика көрүдөинге белеткеп ажалылар Тес-Хем районда эки чоруп турар. Көрүдөиниң район оргкомитеди бөдүтүн ажалынын планын бадылаан. Район төвүндө 4 коллектив-

Сезон хагдынган

Эрткен өскөресемье Кызылдың бүдүрүлгөсүнүн өрөдилте черлеринг болгаш школыларынын таварышкыны кызыксынын дөңгө-лөңгө турсакпадыр маргылаам кыжыр-биле «Тайга» станциядагы чылым келген. Ачаа 70 ажыг таварыш кирешкен.

Эр үзүстүн 5 ажыг элэңиле Кызылдың сүт заводунун ижнерин Ишкылай Сеников эң эки түнелди көргүскөн. Көргүскөнүң 3 километрге чырыжылаа М 11 школаын өөрөникчиги Туба Сефировоо кым-даа четпелен. Маргылаамын түнелди бүдүрүлгөдөн коллективинг сөзөүлгө элөвөңүлөшкөндө, өрөдилте черлеринг колхозчуларын сургуулары, школардан М 11 школа-чы өөрөникчилери тус-түрүндө бирги чери алынаар. Тилекчилерге доориниң күш-күдрүтүр болгаш спорт коллективинг шаңкыларын тывыскап.

М. БИЧЕ-ӨӨЛ, маргылаамын кол судулам.

РЕДАКТОР В. С. ШАРАВИН. КИНО. МАРТ 22-ДЕ. «НАРЫГАЛА»: «Эж сүгө» — 10, 11, 45, 13, 30, 15, 15, 17, 18, 45, 20, 30 шактарда. «КАА-ХЕМ»: «Пари чүрттүг кизи» — (1-ги, 2-ги өскө-лөр) 14, 30, 15, 30, 20, 30 шактарда. «ПОНЕР»: «Хуулаазын халат» — 9, 14, «Көжү чорур фронт» — 10, 40, 12, 20, 15, 40, 17, 20, 19, 20, 50 шактарда. «ВОСТОК»: «Кырган Тоомасты оорлай берген» — 15, 16, 50, 20, 30, «Улуг мышпылдык аялгаа» — 18, 40 шактарда. «СОВЕТ ТЫВАНЫН 10 ЧЫЛЫ» КИЛЬТУРА БАЖЫНЫ: «Ишги артыне шыккан хол» 18, 30, «Улуг мышпыл» 20, 30 шактарда.

РЕДАКЦИЈАНЫН АДРЕЗИ. БЫМАЛ. ШЕТИНКИН-КРАМЧЕЧКО КУДУМЧУУ, БАЖЫН № 3. ТЕЛЕФОНАРЫ: Редакторун 24-63, редакторун оракчыларынын 35-24, пропаганда кылдынын 23-54, харысагалык секретарынын 23-35, партияны амьдалар кылдынын 37-13, култура кылдынын 23-54, кыза ахылдыгы кылдынын 21-47, улугур кылдынын 22-64, чагаа кылдынын 41-27, информатика база совет тургузуг кылдынын 20-60, бухгалтериянын 31-75, корректорларын 27-41. Солун келбей барганда 32-75 телефончо долгаар.

Солун неделяда 6 катап үнер. Тыва АССР-нин Министрлер Чөвүделенин чагында Тыванын ном үндүр чөриңиң республика типографиязы — (Кызыл, Шетинкин-Крамчечко кудумчуу 1). ТС — 00267